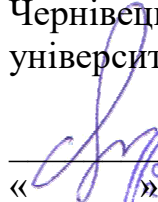

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор
Чернівецького національного
університету імені Ю. Федьковича

«» проф. Мельничук С.В.
2018 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Рівень вищої освіти

перший **(бакалаврський)**

Галузь знань

01 Освіта

Спеціальність

014 «Середня освіта» (Географія)

Предметна спеціалізація

Ступінь вищої освіти

бакалавр

Освітня кваліфікація

Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»)

Професійна кваліфікація

Учитель Географії.

Тип диплому

одиничний

(одиничний, подвійний, спільний)

Обсяг програми

240

(кредитів ЄКТС)

Нормативний термін навчання

4 роки

Рівень програми QF for ENEA(РК ЄПВО) - перший (бакалаврський) цикл;

МСКО - 6 рівень;

EQF for LLL (ЄРК НВЖ) - 6 рівень;

НРК України - 6 рівень

Схвалено Вченою радою географічного факультету

« ____ » ____ . 2018 року, протокол № ____ .

Затверджено Вченою радою ЧНУ ім.. Ю. Федьковича

« 2 » вересня 2018 року, протокол № 9

РОЗРОБНИКИ:

КРУЛЬ Володимир Петрович - доктор географічних наук, професор, голова методичної комісії географічного факультету, завідувач кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, (гарант програми);

ХОДАН Галина Дмитрівна - кандидат географічних наук, асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії;

ХОЛЯВЧУК Дарія Іванівна, кандидат географічних наук, асистент кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії;

ЧУБРЕЙ Олександра Степанівна – доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту географічного факультету.

ВСТУП

Освітня програма підготовки фахівців на першому освітньому рівні за спеціальністю 014 «Середня освіта» предметна спеціалізація 014 «Середня освіта(Географія)» є нормативним документом ЧНУ імені Ю. Федьковича, у якому визначається термін, зміст навчання, форми атестації здобувачів освітнього ступеня бакалавр.

Програма встановлює вимоги до випускників ЧНУ ім. Ю. Федьковича першого освітнього рівня за спеціальністю 014 «Середня освіта(Географія)» у вигляді переліку компетентностей та результатів навчання.

Освітня програма є обов'язковою для ЧНУ ім. Ю. Федьковича при підготовці здобувачів освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 014 «Середня освіта», предметна спеціалізація 014. «Середня освіта (Географія)», використовується для цілей ліцензування та акредитації, під час розроблення навчального плану, програм навчальних дисципліні і практик.

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Під час розробки використано посилання на нормативні документи:

- Закон України „Про вищу освіту” від 01.07.2014 р;
- Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К.: 2010;
- Перелік галузей знань і спеціальностей /Постанова КМУ від 29.04.2015 № 266 ;

Международная стандартная классификация образования МСКО 11/
Институт статистики ЮНЕСКО: UNESCO-UIS, 2013.- 87 с.

- Наказ МОН України № 506 від 12.05.2016 «Про затвердження переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів»

- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації/ В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / за ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

МЕТА ПРОГРАМИ

Метою програми – є підготовка висококваліфікованих вчителів географії, які отримали базові та фундаментальні знання й уміння інноваційного предметно-професійного характеру, можуть їх застосовувати та продукувати нові знання для вирішення професійних завдань в середніх навчальних закладах нового типу.

При підготовки вчителів першорядне значення має готовність випускника (бакалавра) до реалізації навчальних програм у середній школі з використанням сучасних методик і технологій, що відповідають віковим особливостям учнів і відображають специфіку предметної спеціалізації, тобто географії, здатного розробляти і реалізовувати сучасні педагогічні технології з урахуванням особливостей освітнього процесу, завдань виховання, навчання і розвитку особистості, готувати власні авторські навчальні програми, власноруч обирати підручники, методи, стратегії, способи і засоби навчання, активно виражати власну фахову думку.

Вчитель географії нової формації має бути широко ерудований в галузі сучасних теоретичних концепцій різних розділів географії; сучасними інформаційними технологіями, методологією наукової та педагогічної діяльності. Він повинен вміти генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави.

З урахуванням потреб регіонального ринку праці можна прогнозувати затребуваність бакалаврів за спеціальністю 014. Середня освіта за предметною спеціалізацією «Географія», оскільки в Чернівецькій області тільки в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича здійснюється підготовка вчителів географії.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою та вимоги до професійного відбору вступників

На навчання для здобуття ступеня бакалавра приймаються особи з повною загальною середньою освітою за результатами зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь вступників .

Характеристики програми

Предметна область (галузь знань): освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти за предметною спеціалізацією «Географія»)

Фокус програми: загальна/ спеціальна: загальна (академічна) вища освіта в освітній галузі за предметною спеціалізацією «Географія» .

Орієнтація програми:

Програма орієнтується на загальнонаукові уявлення про освітньо-виховний процес та психолого-педагогічні основи організації та управління навчальним процесом у закладах середньої освіти; сучасні та інноваційні методи навчання географії; базові теоретичні та практичні знання сучасної географії; володіння сучасними інформаційними технологіями в освіті, ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, а також - формування професійних компетентностей майбутніх учителів географії середньої школи нової формації.

Особливості програми :

Програма містить наступні складові: загальна психолого-педагогічна, методична загальна і предметно-орієнтована, предметно-наукова з основної та додаткової спеціалізації, включаючи практичну підготовку за спеціальністю й предметною спеціалізацією (практика у школі). Обов'язковою складовою програми є науково-дослідна робота студентів, як самостійне дослідження, так і в наукових групах, що працюють над широким колом питань у галузі сучасних методик та технологій навчання географії, просторового аналізу, комплексного підходу в географічних дослідженнях, моніторингу та оцінки стану навколишнього середовища.

Придатність до працевлаштування

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010:

2320	Вчитель загальноосвітнього навчального закладу
2351.2	Методист
2359	Інші професіонали в галузі навчання
3340	Лаборант (освіта)
2359.2	Педагог-організатор
2359.2	Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми
3340	Викладач-стажист
2442.2	Географ

Можливості подальшого навчання

Навчання впродовж життя для вдосконалення в освітній, професійній, науковій та інших діяльностях. Можлива подальша підготовка на магістерському рівні за спеціальністю 014 «Середня освіта (географія)», або за іншими напрямками.

Підходи до викладання та навчання

Комбінація лекцій, лабораторних, практичних занять із розв'язуванням психолого-педагогічних та методичних проблем і завдань, виконання дослідницьких лабораторних робіт, міждисциплінарних курсових робіт.

Система оцінювання

Письмові та усні екзамени, практика, презентації, контрольні роботи, поточний контроль, атестаційний іспит.

Форми атестації здобувачів вищої освіти.

Державна атестація бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) здійснюється Атестаційною комісією у формі комплексного кваліфікаційного екзамену. Комплексний кваліфікаційний екзамен має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання:

- педагогіки, теорії й методики навчання;
- предметної спеціалізації «Географія».

Таблиця 1

**Перелік компетентностей випускників географічного факультету
спеціальності 014 «Середня освіта» (Географія)»**

КОМПЕТЕНТНОСТІ	Шифр
ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
<i>Міжособистісні</i>	КМО
Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.	КМО.01
Здатність працювати в команді та автономно.	КМО.02
Готовність до толерантного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, поважного і дбайливого ставлення до історичної спадщини й культурних традицій.	КМО.03
Здатність виконувати норми національного та міжнародного законодавства.	КМО.04
<i>Інструментальні</i>	КІ
Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	КІ.01
Навички управління інформацією. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.	КІ.02
Здатність до письмової та усної комунікації державною мовою.	КІ.03
Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній діяльності.	КІ.04
Здатність до організацій, планування та проведення дослідницької роботи та навчального процесу.	КІ.05
Базові знання в галузі інформатики; навички використання програмних засобів та роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси.	КІ.06
Здатність до аналізу та синтезу.	КІ.07
<i>Системні</i>	КС
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.	КС.01
Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.	КС.02
Здатність до самовдосконалення та саморозвитку.	КС.03
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.	КС.04
Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами теорії й методів географічних досліджень.	КС.05
Базові знання про можливості застосування комплексного підходу у дослідженні географічних процесів	КС.06
ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
<i>Фахові загальні</i>	КФЗ
Базові уявлення про основи філософії, історії, економіки, права, політичних процесів, що сприяють розвитку загальної культури та соціалізації особистості, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності.	КФЗ.01
Базові знання фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для володіння математичним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати математичні методи в обраній професії.	КФЗ.02
Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси	КФЗ.03
Базові знання в галузі, необхідні для освоєння загальнопрофесійних дисциплін	КФЗ.04
Базові знання про основні закони і теорії географічної науки; сучасні уявлення про закономірності перебігу географічних процесів	КФЗ.05
Базові знання про природно-територіальні комплекси та ландшафти	КФЗ.06
Здатність оцінювати вплив антропологічного фактора на довкілля	КФЗ.07
Базові знання про атмосферу та клімат, особливості його формування	КФЗ.08
Базові знання про гідросферу та водні об'єкти	КФЗ.09

КОМПЕТЕНТНОСТІ	Шифр
Базові уявлення про літосферу та геологічний розвиток Землі. Геоморфологічні типи рельєфу	КФ3.10
Базові знання про біосферу, поширення живих організмів. Поняття про ґрунти та їх розповсюдження	КФ3.11
Базові знання про топографію, картографію та геодезію	КФ3.12
Базові уявлення про методологію географічної науки	КФ3.13
Базові знання про природу материків та океанів	КФ3.14
Базові уявлення фізичну географію України	КФ3.15
Сучасні уявлення про теорію суспільної географії	КФ3.16
Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу у середній школі	КФ3.17
Здатність застосовувати знання з вікової фізіології для організації педагогічної діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди та враховувати вікові особливості людини в психолого-педагогічній роботі;	КФ3.18
Базові знання про принципи побудови викладання у середній школі, про теоретичні і психолого-педагогічні основи управління процесом навчання	КФ3.19
Сучасні уявлення про основні тенденції викладання географії та основекономіки у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів	КФ3.20
Здатність до перенесення системи наукових географічних знань у площину навчального предмету географії, здійснення структурування навчального матеріалу	КФ3.21
Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу	КФ3.22
Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання географії для планування та організації навчально-виховного процесу при вивченні географії	КФ3.23
Здатність до проектування власної діяльності при навчанні географії учнів середньої школи	КФ3.24
Здатність формувати в учнів предметні (спеціальні) уміння	КФ3.25
Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх закладах	КФ3.26
Сучасні уявлення про світове господарство	КФ3.27
Сучасні уявлення про економічну та соціальну географію України	КФ3.28
Сучасні уявлення про соціальну географію	КФ3.29
Базові знання про територіально-виробничі комплекси	КФ3.30
Базові уявлення про географію населення та основи демографії. Геодемографічні процеси	КФ3.31
Базові уявлення про основи раціонального природокористування і охорони природи	КФ3.32
Сучасні уявлення про особливості управління регіональним розвитком та бізн есплануванням	КФ3.33
Базові знання про географію рідного краю	КФ3.34
Фахові спеціальні	КФС
Здатність застосовувати професійно профільовані знання в галузі загальноосвітніх дисциплін у процесі розв'язання професійних задач, побудови математико-картографічних моделей.	КФС.01
Здатність використовувати Internet-ресурси для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.	КФС.02
Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі наук про Землю (геології, метеорології, гідрології, ґрунтознавства, біогеографії) для дослідження і картографування географічних об'єктів, явищ, процесів.	КФС.03

КОМПЕТЕНТНОСТІ		Шифр
Професійно профільовані знання й уміння в галузі теоретичних основ інформатики й практичного використання комп'ютерних технологій.		КФС.04
Здатність володіти навичками професійної роботи з комп'ютером, використання географічних інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.		КФС.05
Здатність аргументовано переконувати колег у правильності пропонованого рішення, вміти донести до інших свою позицію.		КФС.06
Здатність враховувати специфіку професійної діяльності при створенні і використанні географічних, картографічних творів загального та спеціального змісту: навчальних, тематичних тощо.		КФС.07
Здатність використовувати професійні знання з ландшафтознавства, геоморфології, ґрунтознавства, геології, метеорології та кліматології у процесі комплексного вивчення територій: визначення типу місцевості, типології територіальних одиниць, застосування різноманітних методик визначення кількісних і якісних характеристик.		КФС.08
Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання географії, спрямованих на розвиток здібностей учнів, на основі психолого-педагогічної характеристики класу.		КФС.09
Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з географії		КФС.10
Здатність здійснювати професійну діяльність, забезпечивши ефективне управління технологічними системами з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації, та формувати відповідальність за особисту і колективну безпеку		КФС.11
Здатність здійснювати професійну діяльність в галузі організації, управління та економічної діяльності туристичних підприємств		КФС.12
Здатність використовувати знання, уміння й навички в конструктивній географії		КФС.13
Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі економіки та географії природокористування		КФС.14
Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі соціально-економічної статистики		КФС.15
Знання основних історичних та сучасних концепцій розвитку географії та педагогіки як наук		КФС.16

Таблиця 2

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення		1. Наявність кафедри, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти. 2. Наявність у складі кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, на яких покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти – три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання. 3. Наявність у керівника кафедри (гаранта освітньої програми): наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю та стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років. 4. Проведення лекцій із навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи:

	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання – не менше 50% від загальної кількості дисциплін; 2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – не менше 10% від загальної кількості дисциплін. 5. Проведення лекцій із навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом – не менше 10% від загальної кількості дисциплін. 6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва кваліфікаційними роботами науково-педагогічними працівниками, які мають відповідний рівень наукової та професійної активності.
Матеріально-технічне забезпечення	1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 кв. метрів на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – 30% від загальної кількості. 3. Бібліотека, у тому числі читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 70% від мінімальної потреби. 6. Комп'ютерні робочі місця, обладнання, устаткування, необхідне для виконання навчальних планів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність інформаційного забезпечення: 1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді. 2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. 3. Офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація. 4. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану – 50%. Наявність навчально-методичного забезпечення: 1. Навчальний план та пояснювальна записка до нього. 2. Робоча програма з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі опис навчальної дисципліни, результати навчання, програма, тематичний план навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. 3. Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточ-

	ного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь із навчальної дисципліни. 4. Програма практичної підготовки, робоча програма практики. 5. Навчальні матеріали з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій згідно з переліком рекомендованої літератури з розрахунку один примірник на п'ять осіб фактичного контингенту студентів або їх наявність в електронній формі для необмеженої кількості користувачів. Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
--	---

Таблиця 3

Академічна мобільність

Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між ЧНУ ім. Ю.Федьковича та ВУЗами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+) на основі двосторонніх договорів між ЧНУ ім. Ю.Федьковича та ВУЗами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачається.

Таблиця 4

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗПО 1	Актуальні питання історії та культури України	4,0	1 іспит
ЗПО 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	3 іспити, 2 заліки
ЗПО 3	Геологія загальна та історична	5,0	2 іспити
ЗПО 4	Загальне землезнавство	5,0	1 іспит
ЗПО 5	Топографія з основами геодезії	4,0	1 іспит
ЗПО 6	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	5,0	2 іспити
ЗПО 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	2 іспити
ЗПО 8	Основи раціонального природокористування і охорони природи	3,0	2 іспити
ЗПО 9	Картографія	5,0	2 іспити
ЗПО 10	Загальна гідрологія з основами океано-	4,0	2 іспити

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робо- та)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
	логії		
ЗПО 11	Психологія загальна, педагогічна та ві- кова	5,0	3 іспити
ЗПО 12	Філософія	4,0	4 іспити
ЗПО 13	Географічні інформаційні системи	5,0	3 заліки
ЗПО 14	Метеорологія і кліматологія	4,0	3 іспити
ЗПО 15	Геоморфологія	4,0	3 іспити
ЗПО 16	Педагогіка з основами педмайстерності	5,0	4 іспити
ЗПО 17	Фізична географія материків і океанів	8,0	3,4 іспити
ЗПО 18	Біогеографія	4,0	4 іспити
ЗПО 19	Ланшафтознавство	4,0	4 іспити
ЗПО 20	Регіональна економічна і соціальна гео- графія	8,0	5,6 іспити
ЗПО 21	Методика викладання географії	9,0	6,7 іспити
ЗПО 22	Фізична географія України	4,0	5 іспитів
ЗПО 23	Економічна і соціальна географія Украї- ни	4,0	6 іспитів
ЗПО 24	Географія світового господарства	4,0	7 іспитів
ЗПО 25	Теорія і методологія географічної науки	4,0	8 іспитів
	Курсова робота	6,0	захист
Загальна кількість кредитів:		37,0	
Дисципліни вільного вибору студентів			
ЗПВ 1	Основи науки про рослинність або Осно- ви екології або Фізичне виховання	3,0	2 заліки
ЗПВ 2	Історія географії в Україні або Основи геохімії	3,0	3 заліки
ЗПВ 3	Методи та методика фізико- географічних або Економіко- географічних досліджень	4,0	5 заліків
ЗПВ 4	Краєзнавство або Регіональний суспіль- но-географічний аналіз	4,0	6 заліків
ЗПВ 5	Основи фізики Землі або Економіка і ге- ографія природокористування	3,0	7 заліків
ЗПВ 6	Громадське здоров'я та медицина поря- тунку або Фізична культура або Глоба- льні зміни клімату або Методика на- вчання географії на I рівні	3,0	4 заліки
ЗПВ 7	Професійна іноземна мова	3,0	5 заліків
ЗПВ 8	Суспільна географія або Основи соціаль- ної географії	4,0	7 заліків

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робо- та)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ЗПВ 9	Основи географічного менеджменту і маркетингу або Географічна логістика	3,0	5 заліків
ЗПВ 10	Географія населення і розселення або Територіальні системи розселення	4.0	5 іспитів
ЗПВ 11	Ретроспективна географія з основами етнографії або ретроспективна географія з основами етнографії	3,0	7 іспитів
	Загальна кількість кредитів:	37,0	
	Цикл професійної підготовки		
	Загальна кількість кредитів:	52.0	
	Обовязкові навчальні дисципліни:	28,0	
ППО 1	Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі	3,0	4 заліки
ППО 2	Географія ПРП України	5,0	4 заліки
ППО 3	Тематична картографія	4,0	8 іспитів
ППО 4	Основи економічних знань та методика їх викладання	4,0	8 іспитів
ППО 5	Спецкурс із проблем викладання географії в школі (новітні технології навчання)	3,0	8 іспитів
ППО 6	Сучасні інформаційні системи	3,0	8 заліки
ППО 7	Вступ до спеціальності	4,0	1 залік
ППО 8	Основи медичних знань	3,0	6 заліків
	Дисципліни вільного вибору студентів		
	Загальна кількість кредитів:	24.0	
ППВ 1	Основи ландшафтної екології або Географічні аспекти глобальних проблем людства	3,0	6 заліків
ППВ 2	Прикладне ландшафтознавство або Методика і проблеми викладання географічного українознавства в школі	4,0	6 залаків
ППВ 3	Прикладна фізична географія	3,0	7 іспитів
ППВ 4	Палеогеографія або Менеджмент природоохоронної діяльності	3,0	8 заліків
ППВ 5	Геоекологія або екологія довкілля	4,0	1 іспит
ППВ 6	Рекреаційна географія або географія туризму	3,0	7 заліків

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робо- та)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ППВ 7	Політична географія або геополітика України	4,0	8 заліків
ППВ 8	Військова підготовка	29,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0 кредитів	

3.2. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план складено відповідно до чинної освітньо-професійної програми. Віно охоплює комплекс нормативних та вибіркового дисциплін циклів загальноосвітньої та професійної підготовки.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності № 014 Середня освіта (Географія) за критеріями нормативності та вибіркового наведено у таблиці 5.

Таблиця 5

Цикли навчальних дисциплін

Назви циклів	Нормативна кількість нав- чальних го- дин/кредитів ¹	У тому числі	
		нормативні дисципліни, го- дин/кредитів	вибірково дисципліни (варіативна компонента), го- дин/кредитів
Цикл загальної підготовки	<u>4740 год./158 кр.</u> (65,8%)	<u>3630 год./ 121 кр.</u> (82,2%)	<u>1110 год./ 37 кр.</u> (40,6%)
Цикл професійної підготовки	<u>1560 год./52кр.</u> (21,6%)	<u>840 год./ 28 кр.</u> (18,8%)	<u>720 год./ 24 кр.</u> (26,4%)
Практика	<u>900 год./ 30 кр.</u> 12,6%		<u>900 год./ 30 кр.</u> 33,0%
Усього	<u>7200 год./ 240 кр.</u> 100%	<u>4470 год./149кр.</u> (62,0%)	<u>2730год. / 91кр.</u> (38,0%)

Декан географічного факультету

Завідувач кафедри фізичної географії,
геоморфології та палеогеографії

Завідувач кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту

проф. В. П. Руденко

проф. В. П. Круль

доц. В. Я. Вацеба

¹Один кредит дорівнює 30 академічним годинам

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA
до навчального плану

Код та найменування спеціальності **014 Середня освіта (Географія)**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Спеціалізація **014 Середня освіта (Географія)**

Освітня програма **підготовки бакалаврів**

Форма навчання **денна**

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання **240 кредитів, 4 роки**

Навчальний план, затверджений Вченою радою _____,
(дата та номер протоколу)

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (за наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (за наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання _____
рівень магістр за іншою спеціальністю / спеціаліст / бакалавр, що
підтверджується документом державного зразка _____

Таблиця 6

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
1.1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	1.1.1. Удосконалити фахові (географічні, економічні) знання задля їхнього застосування в навчальному процесі; 1.1.2. Інтерпретувати структуру педагогічної діяльності, її основні компоненти, педагогічні дії та професійно важливі вміння та якості, необхідні для її реалізації; 1.1.3. Пояснити причинно-наслідкові зв'язки між проблемами природокористування та історичним, технологічним, економічним розвитком суспільства, переважаючими в ньому етично-моральними, культурними, релігійними цінностями тощо; 1.1.4. Виявляти негативні наслідки впливу на природне середовище;	Геологія загальна та історична; Загальне землезнавство; Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства; Картографія; Метеорологія та кліматологія; Геоморфологія; Ланшафтознавство.

	1.1.5. Проводити сучасну оцінку антропогенних ландшафтів для різних видів використання та прогнозувати їхній подальший розвиток.	
1.2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	1.2.1. Розуміти філософсько-світоглядні засади і сучасні тенденції та напрями розвитку педагогіки за умов інтернаціоналізації науково-освітньої діяльності; 1.2.2. Володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання; 1.2.3. Аналізувати результати польових та лабораторних досліджень; 1.2.4. Володіти методикою дослідження природних, антропогенних та соціально-економічних систем; 1.2.5. Обґрунтувати місце, роль і значення науки, наукових шкіл, напрямків досліджень у системі формування глобального інформаційного суспільства.	Геологія загальна та історична; Загальне землезнавство; Метеорологія та кліматологія; Геоморфологія; Ландшафтознавство; Загальна гідрологія з основами океанології; Основи науки про рослинність; Краєзнавство
1.3. Здатність до використання методів активізації пізнавальної діяльності, сучасних досягнень методики викладання	1.3.1. Застосовувати сучасні інноваційні методи навчання, різні форми пізнавальної діяльності студентів; 1.3.2. Удосконалити фахові (географічні, економічні) знання задля їхнього застосування в навчальному процесі; 1.3.3. Розвивати дидактичні підходи до формування змісту географічної освіти в Україні; 1.3.4. Знати технології модульного навчання в загальноосвітній школі; 1.3.5. Розуміти вплив сучасних тенденцій у географічній науці та виявляти їхню дію на процес навчання; 1.3.6. Проводити краєзнавчо-туристичну роботу з учнями в урочний та позаурочний час.	Краєзнавство; Топографія з основами геодезії; Психологія загальна, педагогічна та вікова; Регіональна економічна та соціальна географія; Методика викладання географії Методи та методика фізико-географічних або Економіко-географічних досліджень
1.4. Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства	1.4.1. Аргументувати необхідність загально-суспільних змін для розв'язання проблем природокористування; 1.4.2. Аргументувати популяризацію заходів стратегії сталого розвитку; 1.4.3. Розробляти програму моніторингових досліджень; 1.4.4. Збирати інформацію та встановлювати зв'язок між рівнем політичного, соціально-економічного розвитку країн світу та науково-освітнього потенціалу їхнього населення.	Географічні інформаційні системи; Географія світового господарства; Основи географічного менеджменту і маркетингу
1.5. Здатність до навчання та готовність	1.5.1. Використовувати і удосконалювати знання з методології наукових	Економічна і соціальна географія України;

підвищувати рівень своїх знань.	досліджень у процесі підготовки науково-педагогічного дослідження; 1.5.2. Запроваджувати засади стратегії сталого розвитку в середній школі; 1.5.3. Збирати й упорядковувати найновішу інформацію економіко-географічного змісту про країни світу; 1.5.4. Формувати педагогічну компетентність та працювати над собою при вирішенні конкретних педагогічних завдань.	Суспільна географія; Географія населення і розселення; Ретроспективна географія з основами історико-географії
1.6 Вміння працювати з інформацією, у тому числі, в глобальних комп'ютерних мережах.	1.6.1. Програмувати наукове дослідження; 1.6.2. Готувати науковий опис об'єкта дослідження; 1.6.3. Використовувати інтернет-простір та інтернет-ресурси науки; 1.6.4. Застосовувати сучасні методи, прийоми активного й інтерактивного навчання; 1.6.5. Виявляти моделі проблемних ситуацій при вивченні окремих типів країн; 1.6.6. Проводити рейтинги країни за різними економіко-географічними показниками розвитку (ВВП, зайнятість населення, якість життя тощо).	Географічні інформаційні системи; Основи фізики Землі; Географія світового господарства; Філософія.
1.7. Уміння працювати у колективі та команді.	1.7.1. Володіти способами та прийомами педагогічної техніки та застосовувати різні форми міжособистісної взаємодії учнів/студентів; 1.7.2. Вирішувати проблеми дисципліни, конструктивно розв'язувати конфлікти в учнівському та студентському середовищі; 1.7.3. Формувати вміння організовувати навчально-педагогічну взаємодію між студентами й учнями; 1.7.4. Організовувати співпрацю студентів й учнів задля ефективної праці в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначати оптимальні шляхи організації студентського й учнівського колективу в різних видах діяльності.	Психологія загальна, педагогічна та вікова; Методика викладання географії; Педагогіка з основами педмайстерності; Теорія і методологія географічної науки
1.8. Здатність проводити заняття з фахових дисциплін	1.8.1. Розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять різних форм; 1.8.2. Підготовлювати для організації навчального процесу адекватні й ефективні методики;	Геологія загальна та історична; Загальне землезнавство; Метеорологія та клімат

	1.8.3. Формувати в студентів й учнів уміння користуватися географічною картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми використання картографічної продукції при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій; 1.8.4. Навчати суспільної й фізичної географії засобами комп'ютерних технологій 1.8.5. Організовувати роботу з географічними картами	тологія; Геоморфологія; Ланшафтознавство; Загальна гідрологія з основами океанології; Основи науки про рослинність; Краєзнавство; Фізична географія України.
--	--	--

II. Цикл професійної підготовки		
2.1. Здатність показувати знання і розуміти основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як природно-антропогенної системи.	2.1.1. Розуміти основні відмінності антропогенного періоду від інших етапів розвитку Землі; 2.1.2. Оцінювати географічні явища, процеси і загальні закономірності розвитку природи і суспільства у конкретних локальних межах; 2.1.3. Аналізувати закономірності трансформації природних ландшафтів під впливом господарської діяльності людини; 2.1.4. Розуміти сучасні процеси і тенденції у практиці територіального планування; 2.1.5. Аналізувати взаємовідносини етносів і ландшафтів; 2.1.6. Простежувати взаємодію довкілля і процесів відтворення етносів; 2.1.7. Знати особливості поширення та розвитку на земній поверхні екзогенних процесів, їхню роль у формуванні рельєфу території та оцінювати значення для розвитку господарства.	Географія ПРП України; Геоєкологія; Рекреаційна географія; Палеогеографія.
2.2. Здатність застосовувати сучасні теоретичні основи географії та позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах	2.2.1. Збирати та систематизувати фактичний матеріал для проведення шкільних екскурсій та мандрівок; 2.2.2. Виявляти моделі проблемних ситуацій при вивченні окремих типів країн; 2.2.3. Розширювати вміння та навички використання знань із	Тематична картографія; Вступ до спеціальності; Основи медичних знань; Політична географія.

	дисциплін психолого-педагогічного циклу для виховання школярів; 2.2.4. Розрізняти та аналізувати функції культури в становленні етносу та розуміти формування етнічних культур.	
2.3. Здатність застосовувати базові знання з природничих і суспільних дисциплін, інформаційних технологій при навчанні географії.	2.3.1. Застосовувати ГІС-технології для оформлення графічного матеріалу дослідження; 2.3.2. Аналізувати комп'ютерні мережі щодо наявності та об'єктивності подання географічної інформації; 2.3.3. Здійснювати палеогеографічні реконструкції рельєфу, клімату, ґрунтів та органічного світу минулого; 2.3.4. Опрацьовувати тематичну літературу, самостійно збагачувати свій науковий і творчий потенціал, застосовувати прогресивні та раціонально виважені методи оволодіння знаннями.	Географія ПРП України; Геоєкологія; Рекреаційна географія; Палеогеографія; Прикладне ландшафтознавство; Прикладна фізична географія.
2.4. Здатність застосовувати кількісні методи у навчанні географії.	2.4.1. Обґрунтовувати методи дослідження, кількісного аналізу; 2.4.2. Використовувати статистичні методи дослідження під час педагогічної діяльності; 2.4.3. Знати базові поняття, принципи, методи, засоби, форми навчання економіки; 2.4.4. Кількісно підтверджувати закони та закономірності розвитку економіки на мікро- та макрорівнях, а також установити зв'язок між чинниками та умовами, які впливають на цей розвиток; 2.4.5. Застосовувати математичні та картографічні програми для обробки та інтерпретації даних задля виконання індивідуальних завдань.	Тематична картографія; Основи економічних знань; Сучасні інформаційні технології в географії; Прикладне ландшафтознавство.
2.5. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах	2.2.1. Здатність готувати і проводити на практиці заняття (лекції, практичні, семінари); 2.2.2. Використовувати методи активізації пізнавальної діяльності, сучасні досягнення	Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі; Педагогічна практика

	методики викладання; 2.2.3. Розробляти і застосовувати наочні методи навчання, урізноманітнювати пізнавальний процес сучасними технічними засобами; 2.2.4. Контролювати, оцінювати знання, вміння, навички учнів і студентів.	Вступ до спеціальності
2.6. Уміння застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху	2.3.1. Розуміти зміст та алгоритм проведення науково-педагогічного дослідження; 2.3.2. Інтерпретувати педагогічні факти, робити відповідні науково-практичні висновки, доповідати про проведене науково-педагогічне дослідження; 2.3.3. Збирати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати інформацію про педагогічні явища, розробляти рекомендації щодо оптимізації навчального процесу; 2.3.4. Оцінювати можливість засвоєння географічної інформації засобами сучасних інформаційних технологій особами різних вікових груп.	Педагогічна практика Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі Вступ до спеціальності; Основи економічних знань; Спецкурс із проблем викладання географії в школі.
2.7. Здатність забезпечити охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.	2.4.1. Визначати і попереджати ризики і небезпеки у навчальній діяльності та позаурочних навчально-виховних заходах; 2.4.2. Володіти нормами педагогічної етики та дотримуватися педагогічного такту в навчально-виховних ситуаціях; 2.4.3. Формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, студентами й учнями та їхніми батьками з дотриманням етичних норм.	Педагогічна практика Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі Вступ до спеціальності; Спецкурс із проблем викладання географії в школі.
2.8. Вміння планувати керувати польовими та практичними дослідженнями з географії в середній школі	2.5.1 Організовувати та керувати польовими і практичними дослідженнями з географії в середній школі; 2.5.2 Вміти облаштовувати географічний майданчик для проведення географічних спостережень у школі; 2.5.3. Пояснювати причини сезонних змін природних процесів і описувати їхні прояви;	Тематична картографія; Вступ до спеціальності; Спецкурс із проблем викладання географії в школі; Основи ландшафтної екології; Прикладне лан-

	2.5.4. Аналізувати результати сезонних спостережень і прогнозувати зміни мінливих природних процесів; 2.5.5. Володіти формами, методами і прийомами організації краєзнавчих досліджень із використанням досягнень сучасної географічної, методичної та педагогічної науки.	шафтознавство.
--	--	-----------------------

Гарант освітньої програми зі спеціальності
014 Середня освіта (Географія)
 підготовки рівня вищої освіти «Бакалавр»

Ректор

проф. В.П.Круль

проф. С.В. Мельничук

РОБОЧІ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

На основі нормативних навчальних програм, схвалених Науково-методичною комісією в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» в ЧНУ імені Юрія Федьковича, розроблено робочі програми всіх дисциплін навчального плану. У програмах навчальної дисципліни зазначено опис, мета та завдання, інформаційний обсяг навчальної дисципліни, рекомендована література, форма підсумкового контролю, засоби діагностики успішності навчання, перелік питань до навчальної дисципліни для поточного самоконтролю та самоперевірки тощо.

Таблиця 7

Наявність типових програм навчальних курсів рівня вищої освіти «бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

Код н/д	Назва дисципліни за навчальним планом	Наявність програми	Походження програми
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗПО 1	Актуальні питання історії та культури України	+	Власна розробка
ЗПО 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	+	Власна розробка
ЗПО 3	Геологія загальна та історична	+	Власна розробка
ЗПО 4	Загальне землезнавство	+	Власна розробка
ЗПО 5	Топографія з основами геодезії	+	Власна розробка
ЗПО 6	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	+	Власна розробка
ЗПО 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	+	Власна розробка
ЗПО 8	Основи раціонального природокористування і охорони природи	+	Власна розробка
ЗПО 9	Картографія	+	Власна розробка
ЗПО 10	Загальна гідрологія з основами океанології	+	Власна розробка
ЗПО 11	Психологія загальна, педагогічна та вікова	+	Власна розробка
ЗПО 12	Філософія	+	Власна розробка
ЗПО 13	Географічні інформаційні системи	+	Власна розробка
ЗПО 14	Метеорологія і кліматологія	+	Власна розробка
ЗПО 15	Геоморфологія	+	Власна розробка
ЗПО 16	Педагогіка з основами педмайстерності	+	Власна розробка
ЗПО 17	Фізична географія материків і океанів	+	Власна розробка
ЗПО 18	Біогеографія	+	Власна розробка
ЗПО 19	Ландшафтознавство	+	Власна розробка
ЗПО 20	Регіональна економічна і соціальна географія	+	Власна розробка
ЗПО 21	Методика викладання географії	+	Власна розробка
ЗПО 22	Фізична географія України	+	Власна розробка
ЗПО 23	Економічна і соціальна географія України	+	Власна розробка

Код н/д	Назв дисципліни за навчальним планом	Наяв-ність програми	Походження програми
ЗПО 24	Географія світового господарства	+	Власна розробка
ЗПО 25	Теорія і методологія географічної науки	+	Власна розробка
	Курсова робота	+	Власна розробка
Дисципліни вільного вибору студентів			
ЗПВ 1	Основи науки про рослинність або Основи екології або Фізичне виховання	+	Власна розробка
ЗПВ 2	Історія географії в Україні або Основи геохімії	+	Власна розробка
ЗПВ 3	Методи та методика фізико-географічних або Економіко-географічних досліджень	+	Власна розробка
ЗПВ 4	Краєзнавство або Регіональний суспільно-географічний аналіз	+	Власна розробка
ЗПВ 5	Основи фізики Землі або Економіка і географія природокористування	+	Власна розробка
ЗПВ 6	Громадське здоров'я та медицина порятунку або Фізична культура або Глобальні зміни клімату або Методика навчання географії на I рівні	+	Власна розробка
ЗПВ 7	Професійна іноземна мова	+	Власна розробка
ЗПВ 8	Суспільна географія або Основи соціальної географії	+	Власна розробка
ЗПВ 9	Основи географічного менеджменту і маркетингу або Географічна логістика	+	Власна розробка
ЗПВ 10	Географія населення і розселення або Територіальні системи розселення	+	Власна розробка
ЗПВ 11	Ретроспективна географія з основами етнографії або ретроспективна географія з основами етнографії	+	Власна розробка
Цикл професійної підготовки			
ППО 1	Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі	+	Власна розробка
ППО 2	Географія ПРП України	+	Власна розробка
ППО 3	Тематична картографія	+	Власна розробка
ППО 4	Основи економічних знань та методика їх викладання	+	Власна розробка
ППО 5	Спецкурс із проблем викладання географії в школі (новітні технології навчання)	+	Власна розробка
ППО 6	Сучасні інформаційні системи	+	Власна розробка

Код н/д	Назв дисципліни за навчальним планом	Наяв-ність програ-ми	Походження програми
ППО 7	Вступ до спеціальності	+	Власна розробка
ППО 8	Основи медичних знань	+	Власна розробка
	Дисципліни вільного вибору студентів		
ППВ 1	Основи ландшафтної екології або Географічні аспекти глобальних проблем людства	+	Власна розробка
ППВ 2	Прикладне ландшафтознавство або Методика і проблеми викладання географічного україно-знавства в школі	+	Власна розробка
ППВ 3	Прикладна фізична географія	+	Власна розробка
ППВ 4	Палеогеографія або Менеджмент природоохоронної діяльності	+	Власна розробка
ППВ 5	Геоелекологія або екологія довкілля	+	Власна розробка
ППВ 6	Рекреаційна географія або географія туризму	+	Власна розробка
ППВ 7	Політична географія або геополітика України	+	Власна розробка
ППВ 8	Військова підготовка	+	Власна розробка

Декан географічного факультету

проф. В.П.Руденко

Завідувач кафедри фізичної географії,
геоморфології та палеогеографії

проф. В.П.Круль

Завідувач кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту

доц. В.Я.Вацеба

У робочих програмах зазначено опис, мету та завдання, теоретичний зміст, структуру навчальної дисципліни, тематику практичних, лабораторних та семінарських занять, завдання для самостійної роботи та підсумкового контролю студентів, методи контролю, методичне забезпечення тощо. У робочих програмах наведені також критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, узгоджені зі шкалою ECTS, де чітко сформульовано вимоги до рівня знань студентів та вказано умови, за виконання яких студент отримує залік чи відповідну оцінку на іспиті.

Інформація про робочі програми дисциплін подана в таблиці 8

Таблиця 8

**Наявність робочих програм навчальних курсів
рівня вищої освіти «бакалавр» спеціальності
014 Середня освіта (Географія)»**

Код н/д	Назв дисципліни за навчальним планом	Наяв- ність програ- ми	Походження програми
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗПО 1	Актуальні питання історії та культури України	+	Власна розробка
ЗПО 2	Іноземна мова (за професійним спрямуван- ням)	+	Власна розробка
ЗПО 3	Геологія загальна та історична	+	Власна розробка
ЗПО 4	Загальне землезнавство	+	Власна розробка
ЗПО 5	Тпографія з основами геодезії	+	Власна розробка
ЗПО 6	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	+	Власна розроб- ка
ЗПО 7	Українська мова (за професійним спрямуван- ням)	+	Власна розробка
ЗПО 8	Основи раціонального природокористування і охорони природи	+	Власна розробка
ЗПО 9	Картографія	+	Власна розробка
ЗПО 10	Загальна гідрологія з основами океанології	+	Власна розробка
ЗПО 11	Психологія загальна, педагогічна та вікова	+	Власна розробка
ЗПО 12	Філософія	+	Власна розробка
ЗПО 13	Географічні інформаційні системи	+	Власна розробка
ЗПО 14	Метеорологія і кліматологія	+	Власна розробка
ЗПО 15	Геоморфологія	+	Власна розробка
ЗПО 16	Педагогіка з основами педмайстерності	+	Власна розробка
ЗПО 17	Фізична географія материків і океанів	+	Власна розробка
ЗПО 18	Біогеографія	+	Власна розробка
ЗПО 19	Ланшафтознавство	+	Власна розробка
ЗПО 20	Регіональна економічна і соціальна географія	+	Власна розробка
ЗПО 21	Методика викладання географії	+	Власна розробка
ЗПО 22	Фізична географія України	+	Власна розробка
ЗПО 23	Економічна і соціальна географія України	+	Власна розробка
ЗПО 24	Географія світового господарства	+	Власна розробка Власна розробка
ЗПО 25	Теорія і методологія географічної науки	+	Власна розробка
	Курсова робота	+	Власна розробка
Дисципліни вільного вибору студентів			
ЗПВ 1	Основи науки про рослинність або Основи еко- логії або Фізичне виховання	+	Власна розробка
ЗПВ 2	Історія географії в Україні або Основи геохімії	+	Власна розробка
ЗПВ 3	Методи та методика фізико-географічних або Економіко-географічних досліджень	+	Власна розробка
ЗПВ 4	Красзнавство або Регіональний суспільно- географічний аналіз	+	Власна розробка

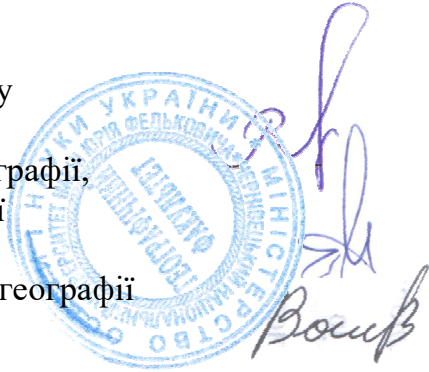
Код н/д	Назв дисципліни за навчальним планом	Наяв-ність програ-ми	Походження програми
ЗПВ 5	Основи фізики Землі або Економіка і географія природокористування	+	Власна розробка
ЗПВ 6	Громадське здоров'я та медицина порятунку або Фізична культура або Глобальні зміни клімату або Методика навчання географії на I рівні	+	Власна розробка
ЗПВ 7	Професійна іноземна мова	+	Власна розробка
ЗПВ 8	Суспільна географія або Основи соціальної географії	+	Власна розробка
ЗПВ 9	Основи географічного менеджменту і маркетингу або Географічна логістика	+	Власна розробка
ЗПВ 10	Географія населення і розселення або Територіальні системи розселення	+	Власна розробка
ЗПВ 11	Ретроспективна географія з основами етнографії або ретроспективна географія з основами етнографії	+	Власна розробка
	Цикл професійної підготовки		
ППО 1	Методика соціально-виховної роботи в сучасній школі	+	Власна розробка
ППО 2	Географія ПРП України	+	Власна розробка
ППО 3	Тематична картографія	+	Власна розробка
ППО 4	Основи економічних знань та методика їх викладання	+	Власна розробка
ППО 5	Спецкурс із проблем викладання географії в школі (новітні технології навчання)	+	Власна розробка
ППО 6	Сучасні інформаційні системи	+	Власна розробка
ППО 7	Вступ до спеціальності	+	Власна розробка
ППО 8	Основи медичних знань	+	Власна розробка
	Дисципліни вільного вибору студентів		
ППВ 1	Основи ландшафтної екології або Географічні аспекти глобальних проблем людства	+	Власна розробка
ППВ 2	Прикладне ландшафтознавство або Методика і проблеми викладання географічного українознавства в школі	+	Власна розробка
ППВ 3	Прикладна фізична географія	+	Власна розробка
ППВ 4	Палеогеографія або Менеджмент природоохоронної діяльності	+	Власна розробка

Код н/д	Назв дисципліни за навчальним планом	Наяв- ність програ- ми	Походження програми
ППВ 5	Геоєкологія або екологія довкілля	+	Власна розробка
ППВ 6	Рекреаційна географія або географія туризму	+	Власна розробка
ППВ 7	Політична географія або геополітика України	+	Власна розробка
ППВ 8	Військова підготовка	+	Власна розробка

Декан географічного факультету

Завідувач кафедри фізичної географії,
геоморфології та палеогеографії

Завідувач кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту

проф. В.П.Руденко

проф. В.П.Круль

доц. В.Я.Вацеба